

Ingela Hiltula
Tel: 010-698 15 80
ingela.hiltula
@naturvardsverket.se

BESLUT
2020-05-20 Ärendenr:
NV-03372-20

Svenska Förpacknings- och
Tidningsinsamlingen AB
Att: Håkan Ohlsson och Henrik Nilsson
hakan.ohlsson@ftiab.se
henrik.nilsson@ftiab.se

Ansökan om tillstånd att driva ett insamlingsystem

Beslut

Naturvårdsverket avslår Svenska Förpacknings- och Tidningsinsamlingen AB:s (FTI) ansökan om tillstånd att driva insamlingsystem för förpackningsavfall enligt förordning (2018:1462) om producentansvar för förpackningar.

Bakgrund

Från den 1 januari 2021 krävs tillstånd från Naturvårdsverket för insamling av förpackningsavfall. Svenska Förpacknings- och Tidningsinsamlingen AB (FTI) har den 31 mars 2020 inkommit med en ansökan till Naturvårdsverket om ett sådant tillstånd.

Utöver ansökan från FTI har en ansökan om tillstånd för insamling av förpackningsavfall inkommit från TMResponsibility AB (TMR).

Det antecknas att Naturvårdsverket samma dag har fattat beslut har fattat beslut även avseende TMR:s ansökan, se Naturvårdsverkets ärende NV-03316-20.

Skäl

Aktuella bestämmelser

I 43 § i förordningen (2018:1462) om producentansvar för förpackningar, förpackningsförordningen, anges att det krävs tillstånd för att driva ett insamlingsystem.

Enligt 44 § första stycket 3 förpackningsförordningen får ett tillstånd enligt 43 § ges endast om insamlingssystemet är lämpligt och rikstäckande.

I 45 § första stycket förpackningsförordningen anges att för att ett insamlingssystem ska anses lämpligt ska det, ensamt eller tillsammans med andra insamlingssystem som har tillstånd, erbjuda borttransport av hushållens förpackningsavfall av papp, papper, kartong, wellpapp, plast, glas och metall från minst sextio procent av alla bostadsfastigheter, (punkt 1) och transportera bort förpackningsavfallet från de fastigheter som har erbjudits och inte avböjt borttransport (punkt 2).

Enligt 52 § förpackningsförordningen ska den som avser att driva ett insamlingssystem innan den ansöker om ett tillstånd enligt 43 § samråda med andra som har eller har ansökt om tillstånd enligt denna förordning eller förordningen (2018:1463) om producentansvar för returpapper att driva insamlingssystem och i det samrådet undersöka möjligheterna att samordna systemen.

Enligt 53 § förpackningsförordningen ska den som avser att driva ett insamlingssystem innan den ansöker om ett tillstånd enligt 43 § samråda med kommunerna och i det samrådet

1. utförligt redogöra för hur systemet ska organiseras och drivas,
2. utförligt redogöra för hur systemet är avsett att samordnas med andra insamlingssystem som har eller har ansökt om tillstånd enligt denna förordning eller förordningen (2018:1463) om producentansvar för returpapper och med kommunernas renhållningsskyldighet,
3. redogöra för vilka dispenser, tillstånd och lov som finns eller ska sökas för verksamheten, och
4. undersöka vilka möjligheter kommunerna har att underlätta uppbyggnaden av systemet genom att anvisa platser för insamling eller vidta andra åtgärder. Kommunen ska ges tillfälle att lämna synpunkter på redogörelsen enligt första stycket 1-3.

Enligt 55 § förpackningsförordningen ska en ansökan om tillstånd vara skriftlig och innehålla uppgifter

1. om sökandens namn, kontaktuppgifter och person- eller organisationsnummer eller, om sådant inte finns, sökandens nationella eller europeiska skatteregistreringsnummer,
2. om hur insamlingssystemet ska utformas och drivas,
3. om hur betryggande säkerhet ska ställas för de kostnader som är förenade med att samla in och behandla det förpackningsavfall som systemet ska ta hand om enligt ett sådant åtagande som avses i 42 § 2,
4. om vad som har kommit fram vid samråd enligt 52 och 53 §§, och
5. som i övrigt behövs för en prövning av om systemet är lämpligt och rikstäckande enligt denna förordning.

Enligt 56 § samma förordning får ett tillstånd ges endast till den som

1. har personella, tekniska, organisatoriska och ekonomiska förutsättningar att driva ett insamlingssystem som uppfyller kraven i denna förordning,

2. är producent eller enligt 42 § 2 har åtagit sig att ta hand om förpackningsavfall, och
3. har samrått enligt 52 och 53 §§.

Naturvårdsverkets bedömning

Naturvårdsverket konstaterar inledningsvis att enligt 55 § 4 förpackningsförordningen, ska en ansökan om tillstånd för att driva ett insamlingssystem innehålla bl.a. uppgifter om vad som har kommit fram vid samråd enligt 52 och 53 §§. Enligt 52 § ska den som avser att driva ett insamlingssystem innan den ansöker om tillstånd samråda med andra som har eller har ansökt om tillstånd att driva insamlingssystem.

FTI har i sin ansökan uppgivit att de avser att samråda med andra som har ansökt om tillstånd att driva ett insamlingssystem. Detta har alltså ännu inte gjorts.

Det kan i sammanhanget noteras att bestämmelsen i 52 § skulle kunna anses svår att uppfylla, dels eftersom det idag inte finns några insamlingssystem som har tillstånd. Det finns således ingen befintlig sådan aktör att samråda med. Samråd ska också, innan ansökan inges, ske med andra aktörer som har ansökt om tillstånd, vilket är svårt att uppfylla om aktörer ansöker om tillstånd i stort sett samtidigt. I det aktuella fallet lämnades exempelvis ansökningar från de två sökandena FTI och TMR in samma dag.

Att FTI inte har samrått med andra insamlingssystem får visserligen ses som en formell brist i ansökan. Det är också en förutsättning för att medge tillstånd. Naturvårdsverket skulle i en sådan situation kunna anmoda bolaget att komplettera sin ansökan i denna del och således ge FTI möjlighet att genomföra ett samråd med det andra insamlingssystemet innan prövningen hos Naturvårdsverket avslutats. Verket har emellertid, med anledning av vad som i övrigt framkommit vid prövningen nedan, funnit att det saknas skäl att begära in en sådan komplettering.

Naturvårdsverket finner att FTI:s ansökan kan prövas trots den nämnda formella bristen.

Naturvårdsverket har att pröva om det finns förutsättningar att ge FTI tillstånd att driva ett insamlingssystem enligt 43 § förpackningsförordningen. En utav förutsättningarna för att ett sådant tillstånd ska kunna ges är enligt 44 § 3 att insamlingssystemet är lämpligt och rikstäckande. För att ett insamlingssystem ska anses lämpligt ska det bl.a. enligt 45 § i förordningen, ensamt eller tillsammans med andra insamlingssystem som har tillstånd, erbjuda borttransport av hushållens förpackningsavfall av papp, papper, kartong, wellpapp, plast, glas och metall från *minst sextio procent* av alla bostadsfastigheter och transportera bort förpackningsavfallet från de fastigheter som inte har avböjt borttransport.

Av FTI:s ansökan framgår att bolaget år 2021 inte ensamt bedömer sig kunna uppfylla kravet på borttransport av förpackningsavfall från bostadsfastigheter i den omfattning som krävs enligt 45 §.

Frågan är om bolaget tillsammans med ett annat insamlingssystem kan nå bestämmelsens procentkrav. Det konstateras att TMR, som är den enda aktör som utöver FTI ansökt om tillstånd för att driva ett insamlingssystem, inte ensamt bedömer sig kunna uppfylla kravet på borttransport av förpackningsavfall från bostadsfastigheter i den omfattning som krävs enligt nämnda bestämmelse. Detta framgår av TMR:s ansökan (se NV ärende NV-03316-20). FTI och TMR når inte heller tillsammans det procentkrav på sextio procent som uppställs i förordningen. Det kan dessutom konstateras att TMR och FTI avser att bygga ut sina insamlingssystem på likartade sätt och att systemen, som det får förstås, delvis är tänkta att omfatta samma bostadsfastigheter. Att systemen således inte kompletterar utan i delar snarare dubblar varandra bör beaktas vid bedömningen av hur kravet i 45 § uppfylls.

Sammantaget finner Naturvårdsverket att FTI inte kan anses uppfylla de krav på lämplighet som ställs i 45 §. Det saknas därmed redan på denna grund förutsättningar för att medge tillstånd och Naturvårdsverket prövar därmed inte ansökan i övriga delar. Ansökan ska därmed avslås.

Avslutande synpunkter

Naturvårdsverket finner skäl att framhålla att det finns svårigheter med att uppfylla vissa av de lämplighetskrav som ställs på ett insamlingssystem enligt förpackningsförordningen. Det gäller framförallt den utbyggnad av fastighetsnära insamling som krävs enligt 45 §. För att säkerställa att förpackningsavfall fortsatt samlas in från den 1 januari 2021 ser Naturvårdsverket det som angeläget att nuvarande bestämmelser snarast ses över.

Beslutet har fattats av biträdande avdelningschef Ingela Hiltula

Vid den slutliga handläggningen har i övrigt deltagit enhetschef Maria Elander (föredragande), handläggaren Malin Göransson och juristen Lisa Grill.

Detta beslut har fattats digitalt och saknar därför namnunderskrifter

För Naturvårdsverket

Ingela Hiltula

Detta beslut kan överklagas till Mark och Miljödomstolen, se bilaga.

BILAGA

Var ska beslutet överklagas?

Naturvårdsverkets beslut kan överklagas hos mark- och miljödomstolen.

Överklagandet ska dock skickas eller lämnas till Naturvårdsverket.

Adressen framgår av beslutet. Har överklagandet kommit in i rätt tid överlämnar Naturvårdsverket överklagandet och handlingarna till Mark- och miljödomstolen vid Nacka tingsrätt.

När ska beslutet senast överklagas?

Överklagandet ska ha kommit in till Naturvårdsverket **inom tre veckor** från den dag ni fick del av beslutet.

Vad ska överklagandet innehålla?

Överklagandet ska vara skriftligt.

I skrivelsen ska ni ange:

ert namn, adress, personnummer/organisationsnummer och telefonnummer,
vilket beslut som ni överklagar t.ex. genom att ange beslutsdatum och
ärendenummer,

hur ni anser att Naturvårdsverkets beslut ska ändras och varför det ska ändras
samt

om det finns motparter i ärendet bör ni ange deras namn, adress och
telefonnummer.